

أَفْنِ زَبَانِ دَر هَرْمَنُوتِيكَ گَادَامَر

تأليف

راحيل ريجو

سرشناسه	: رنجبر، راحیل، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور	: آفق زبان در هرمنوتیک گادامر
مشخصات نشر	: آبادان: پُرسش، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص.
شابک	: ۷-۰۹۱-۲۶۵-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۹۲
موضوع	: گادامر، هانس گئورگ. ۲۰۰۲-۱۹۰۰م. دیدگاه دربارهٔ هرمنوتیک
موضوع	: Gadamer, Hans-Georg - View on Hermeneutics
موضوع	: زبان
موضوع	: Language and languages
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ / ۸۶ / ۲۲۴۸ B
رده‌بندی دیویی	: ۱۲۱ / ۶۸
شمارهٔ کتابشناسی ملی	: ۴۴۳۳۱۸۰

نشر پرسش

راحیل رنجبر

أفق زبان در هرمنوتیک گادامر

• آماده‌سازی: کارگاه پرسش • لیتوگرافی: سروش • چاپ: دانا

• چاپ اول: ۱۳۹۵ • شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۶۵-۰۹۱-۷

© حق چاپ محفوظ است.

نشر پرسش آبادان - پریم - میدان آلفی - ساختمان اروند - تلفن ۰۹۱۳۳۰۹۲۱۰۶

نشانی مکاتبات پستی: نشر پرسش - اصفهان - صندوق پستی ۸۱۷۳۵-۳۱۶

E-mail: porsesh.pub@Gmail.com

info@porsesh-pub.com

www.porsesh-pub.ir

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱		أفق زبان
۱۲		نقد دیدگاه نشانه‌انگاری و ابزارانگاری دربارهٔ زبان
۲۶		واقعۀ معنا: رابطهٔ معنا و کلمه
۳۵		نسبت زبان و جهان
۴۳		نسبت زبان و فهم
۵۴		وساطت و ساختار تأملی زبان
۷۳		برداشت پایانی
۸۱		چالش بتی و هرش با گادامر
۸۴		نقد هابرماس به طرح هرمنویتیکی گادامر
۹۲		منابع

پیشگفتار

گادامر هم‌نوا با هایدگر، فهم انسان را هستی بشر می‌داند و تلاش راستین خود را به‌سوی هستی‌شناسی فهم به‌دور از دغدغه‌های روش‌شناختی سوق می‌دهد. آنچه در بادی امر نظر نگارنده را به هرمنوتیک جالب کرده است، توجه به رسالت آن مبنی بر قابل فهم ساختن امور است؛ تا بدانجایی که خوان هرمنوتیک را هنر "به فهم درآوردن" خواند. ما در جای جای زندگی، با رها یا این مسئله مواجه می‌شویم که همواره باید در موقعیت‌های مختلف بیان معنا، رخداد یا اثری بشری را برای خود یا دیگری قابل فهم سازیم. با این بصیرت، خواه در زندگی روزمره و خواه در عمیق‌ترین آیه‌های هستی و حیات، ما را به این هرمنوتیک نیاز می‌افتد. در این هنر که تأویل‌گری خوانده می‌شود و با هستی آدمی درآمیخته است، زبان تأثیر انکارناپذیری از خود برجای می‌گذارد، چرا که اساساً امکان قابل فهم ساختن امور، در گرو وساطت زبان است. در این خصوص، هرمنوتیک فلسفی گادامر با ملاحظهٔ افق زبان به عنوان افق عام و کلی هر امر فهمیدنی در قالب مفهوم "زبانمندی فهم"، مثل اعلای رسالت هرمنوتیک را به تصویر می‌کشد.

در میان دغدغه‌های انسانی که فهم را فرامی‌خواند، سنت یکی از اساسی‌ترین دلمشغولی‌ها است که گادامر با نگاه به آن به منزله خاستگاه فهم و بستر معانی منتقل شده که ما در آن شریک و سهیم هستیم، در صدد قابل فهم ساختن‌اش برمی‌آید. فهم سنت که گادامر آن را در قالب تجربه هرمنیوتیکی توصیف می‌کند، نمی‌باید به صورت امری ابژکتیو و روشمند تحقق پذیرد بلکه ما به دلیل تعلق به سنت برای فهم آن نیازمند مشارکت در آن و گشودگی به آن هستیم. گشودگی به سنت به معنای بقای نسبت هم‌زمانی در قالب نسبت "من - تو" با آن و اجازه سخن گفتن دادن به سنت (دیگری / تو) و توان گوش سپردن به آن است. از آنجا که سنت در معنای مورد نظر گادامر از خود به منزله یک "و" سخن می‌گوید و زبان که ذاتش گفتگو است، واسطه عامی است که سنت خود را در آن پنهان و منتقل می‌سازد، این نسبت هم‌زمانی به دلیل زیانمندی فهم و سنت میسر می‌شود.

بر این اساس، أفق زبان از چنان آیتی برخوردار است که هر چیز قابل فهمی را دربر می‌گیرد، چرا که به نظر گادامر، تأویل جریان به فهم درآوردن که جریان زبانی است، ذاتی و ملازم هر نوع امر قابل فهمی است. بدین ترتیب ما برای فهمیدن هر چیزی از جمله سنت نیازمند فراگرفتن زبان و آگاهی به سیر تأویل‌های زبانی‌ای هستیم که تاکنون از آن صورت گرفته است.

بنابر این، بر مبنای بصیرت به همسو بودن دو قلمرو فهم و زبان، طرح این کتاب که به طور کلی مطابق کتاب "حقیقت و روش" گادامر پیش رفته است، بر نسبت فراگیر فهم و زبان تأکید می‌کند و چنانکه در اثر گادامر زبان بنیان هستی‌شناسی فهم یعنی ذات هرمنیوتیک فلسفی قرار می‌گیرد، عنوان کتاب نیز که مشتمل بر مفهوم "أفق زبان" است، می‌تواند دالّ بر این نسبت در نظر گرفته شود. بدین ترتیب، به دلیل نقش وساطت زبان در فهم، پرداختن به مقوله فهم و هستی‌شناسی آن امری اجتناب‌ناپذیر می‌نماید؛ از این رو می‌توان عنوان فرعی این رساله را "نقش زبان در تجربه هرمنیوتیکی گادامر" در نظر گرفت تا به نحو شایسته‌ای گویایی نسبت فهم و زبان باشد.

در این وجیزه که به روش تحلیل محتوا و اسنادی تهیه شده، با داشتن پیش زمینه‌ای از هرمنوتیک گادامر و نقش زبان در آن، در حد امکان و توان سعی شده از منابع اصلی از جمله "حقیقت و روش" و مقاله مهم گادامر با عنوان "بشر و زبان" و سپس تفسیر و اینسهایمر بر حقیقت و روش (در باره زبان) استفاده شود و همچنین در کنار کتابهای مرتبط در این زمینه، از مجموعه مقالات^۱ درباره گادامر و تعدادی مقاله دیگر نیز در این خصوص بهره گرفته شده است، که پس از مطالعه مطالب با ترجمه خاص به حقیقت و روش، بر اساس پرسش‌های ویژه پژوهش، به تحلیل و تبیین، بکورد هرمنوتیکی گادامر در خصوص زبان و نسبت آن با فهم پرداخته شد است.

از رهگذر این ترجمه، روشن شدن پرسش‌های زیر مدنظر بوده است:

۱. هرمنوتیک فلسفی گادامر بر کدام مبانی استوار است؟
۲. از نظر گادامر، نقش زبان در فرایند فهم چیست؟
۳. مقصود گادامر از زیانمندی و تاریختاریکی فهم چیست؟